

stemmelse, og det er netop en af de Anker, jeg har imod dette Forslag, at det bevæger sig løst, svævende og usfuldstændigt alene paa Tankens Omraade. Thi det er dog vel givet, at af de forskjellige umulige Ting er der neppe noget mere Umuligt, end at en Regjering skulde, efterat have overdraget Theatret til en Entrepreneur, kunne sørge for, at Theatrets Forestillinger „saavidt muligt idetmindste holdes paa samme kunstneriske Trin, hvorpaa det for Tiden staaer“. Der kræves hertil en Gradmaaler, som er saare vanskelig at anlægge. Jeg veed ikke, hvad det skulde være for en kunstforstandig Jury, eller hvad det skulde være for et fintvise Instrument, som skulde kunne holde denne fine Proved, hvorvidt Theatrets Forestillinger „saavidt muligt idetmindste“ holdes paa det samme kunstneriske Trin som nu. De øvrige Bestemmelser ere ligesaa vage og usikre som den, jeg begyndte med, og medens Forslaget saaledes svæver taaget hen over alt det Aandelige og over Alt, hvor det gjælder om at hævde Principer og Idealiteten, iagttager det med Hensyn til det Reelle den allervidunderligste Tausshed. Det fremgaaer aldeles tydeligt af Motiverne, at det ærede Mindretal tænker sig, at en saadan Ordning vil kræve Tilskud af Statskassen til Entrepreneur. Det er ikke alene Noget, man kan læse mellem Linierne, men det kan læses i selve Linierne. Der staaer den ene Gang efter den anden, at man „haaber“ at kunne bringe dette Tilskud ned, at det „mulig“ vil kunne undgaaes osv.; men i Alt dette ligger der dog tydeligt og klart Forudsætningen om et Tilskuds Nødvendighed. I Lovforslaget søger man imidlertid forgjæves nogenjohelst Tilfjendegivelse om et saadant Tilskud fra Statskassen. Nu sagde det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) nylig, at Regjeringen vilde være uberettiget til, naar den sluttede Contract med en Entrepreneur, at gaae ind paa et Tilskud, inden Rigsdagen havde givet sin Billigelse dertil. Der kan, siger han, ikke finde nogen finansiel Udbetaling Sted, inden Rigsdagen har givet sin Billigelse. Men hvad staae vi da her og forhandle? Det er jo dog vel Meningen med en Lov om „det kongelige The-

aters oeconomiske Forhold“, at den skal klare dette Forhold og ikke skyde et Hovedpunkt af største Bigtighed ud til Afgjørelse paa et senere Tidspunkt, f. Ex. ved en eller anden Finanslov. Naar vi ville opstille Principer og Ideerne, som det forsøges her, saa maade vi vel paa samme Tid komme paa det Nene med de Grændser, som Regjeringen kan gaae til, om Tilskudet skal være 20,000, 30,000, 40,000 eller 50,000 Rbd., eller om det skal være fastsat paa en hvilkenjohelst anden Maade. Det er, forekommer det mig, en Hovedankte mod dette Forslag, at det søger at bebaare os ved at stille det frem, som om det ikke vilde koste os noget aarligt Tilskud, medens det er givet, at hvis det skulde føres igjennem, vilde der kræves en ikke ubetydelig Dpoffrelse fra Statskassens Side, ogsaa i Form af et Tilskud til Entrepreneur. Om Forslagets Fordele for Kunstnerne skal jeg ikke tale længe. Det kan være, at de nuværende Kunstnere ved Theatret vilde høste en ikke ringe praktisk Fordeel ved Gjennemførelsen af et Forslag som dette. Det er ikke umuligt — jeg har ikke kunnet gjøre det Regnestykke saa nøie op — men jeg anseer det for temmelig sandsynligt, at de Kunstnere, der først fik deres Ventepenge af Staten og saa sluttede Contract med en privat Entrepreneur, vilde kunne spinde Silke derved; men Kunsten vil ikke spinde Silke derved, og det forekommer mig, at vor Dpgave er mere at see paa Kunsten end paa Kunstnerne, at vi skulle see paa Kunstnerne saameget, som det er nødvendigt for Kunstens Skyld, men ikke at øpoffre Noget af Kunsten for derved at gavne Kunstnerne. Det er heller ikke rigtigt, naar det siges af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at det er et „uflyldigt“ Forslag, og at der „Intet vil være tabt“ derved. Jo, mine Herrer, der vil være tabt saare Meget. Ingen Institution, allermindst et Theater, kan taale, at der saaledes hvert Dieblis, hvert Aar eller hvert 5te Aar, bliver foretaget radikale Forandringer i de Grundsætninger, hvorefter den drives. Det er ødelæggende for en Anstalt, naar den naturlige Continuitet eller Tradition, der bærer den oppe, og som har skabt dens Storhed, bliver afbrudt. Der gjor sig Misforstaaelser gjældende i mange Ret-